

De Kennisagenda Jeugd: een samenvatting

Onze jeugd verdient een goede basis. Kinderen en jongeren moeten gelukkig, gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Daar heeft iedereen baat bij, zowel jeugdigen zelf als de samenleving. Om de juiste voorwaarden te creëren voor deze goede basis hebben we kennis nodig: kennis over de ontwikkeling van de jeugd, over de opvoeding en over het onderwijs. De Kennisagenda Jeugd beschrijft de thema's waarover meer onderzoek vereist is om deze kennis te vergroten. De hoofdelementen hieruit zijn als volgt weer te geven.

Er is al veel kennis en expertise over deze onderwerpen aanwezig vanuit verschillende disciplines binnen het jeugddomein, zoals pedagogiek, ontwikkelingspsychologie en onderwijswetenschappen. Deze kennis is echter vaak versnipperd en nog onvoldoende aan elkaar verbonden. Daarom staat in de Kennisagenda niet het vakgebied, maar de jeugd van 0 tot 25 jaar zélf centraal.

Zeven domeinen waarin de jeugd zich begeeft

www.nro.nl/analysejeugd (stakeholderanalyse adviesbureau Van de Bunt)

Deze agenda is een uitwerking van de route Jeugd in ontwikkeling, opvoeding en onderwijs van de Nationale Wetenschapsagenda (NWA) en beschrijft de thema's waarover meer onderzoek vereist is om de kennis over de ontwikkeling van de jeugd, over de opvoeding en over het onderwijs te vergroten. De volgende vraag staat hierbij centraal:

Welke vormen van opvoeding, onderwijs en begeleiding stellen jeugdigen in staat nu en straks gelukkig en gezond te leven en bij te dragen aan de samenleving?

In de route Jeugd zijn drie thema's benoemd die kunnen fungeren als gamechangers in toekomstig onderzoek. Doel van de Kennisagenda is om met de concretisering van deze thema's wetenschappers, beleidsmakers en professionals binnen het jeugddomein handvatten te geven om vanuit een integrale samenwerking nieuwe kennis voor de jeugd te ontwikkelen. We concretiseren de drie thema's door per thema uiteen te zetten waar de accenten liggen.

Bent u onderzoeker?

Dan willen we u oproepen om de thema's van de Kennisagenda Jeugd op te pakken en om dit samen met collega's uit andere domeinen en disciplines te doen. De Nationale Wetenschapsagenda biedt hiervoor mogelijkheden.

Bent u werkzaam in beleid en heeft u de mogelijkheid om onderzoek te programmeren?

Dan willen we u oproepen om de thema's uit de Kennisagenda Jeugd te programmeren en hierbij kansen te benutten en te bieden om dit over eventuele schotten heen te doen.

Werkt u als professional in de jeugdsector?

Dan kunt u samenwerking zoeken met onderzoekers om te zien of bepaalde problemen vanuit onderzoek kunnen worden belicht.

De volledige Kennisagenda Jeugd is te vinden op:

www.wetenschapsagenda.nl/route/jeugd-in-ontwikkeling-opvoeding-en-onderwijs/

Meer informatie over het doen van onderzoek rond de thema's uit de Kennisagenda is te vinden op

www.nwo.nl/nwa

1 Leren en ontwikkelen in verschillende contexten

Jeugdigen leren en ontwikkelen zich in verschillende contexten, relaties en netwerken. Bijvoorbeeld in de kinderopvang, op school, thuis, in de buurt, in zorgsituaties, op de sportclub en op de muziekschool. Die contexten zijn tot nu toe te weinig in samenhang bestudeerd. Onderzoek naar de complexe wisselwerking tussen de diverse sociale contexten waarin jeugdigen opgroeien kan tot nieuwe inzichten leiden in de ontwikkeling van de huidige generatie jeugdigen.

Binnen dit hoofdthema worden de volgende onderzoeksthema's geadresseerd:

- Overgangen
- Betekenisvol leren
- Digitale wereld
- Stress

2 Diversiteit en (on)gelijkheid

In een inclusieve samenleving kan iedereen op een gelijkwaardige manier deelnemen aan de maatschappij, ongeacht culturele achtergrond, religie, geslacht, leeftijd, sociaaleconomische status of beperkingen. In de praktijk blijkt hier nog niet altijd sprake van. De grote diversiteit aan achtergronden en kenmerken van kinderen en jongeren gaat nog te vaak samen met ongelijkheid in uitgangsposities, kansen en effectiviteit van preventie en interventies.

Binnen dit hoofdthema worden de volgende onderzoeksthema's geadresseerd:

- Ongelijke toegang tot ondersteuning en hulp
- Gezondheidsverschillen
- Sociale uitsluiting
- Digitale ongelijkheid
- Intergenerationele overdracht van achterstand en risico
- Personalisering

3 Normativiteit van opvoeding en onderwijs

Velen onderschrijven dat de 21e eeuw de jeugd en hun omgeving voor nieuwe uitdagingen stelt. Maar wat je als uitdagingen ziet en hoe je daarmee wil omgaan kan verschillen, afhankelijk van je waarden, normen en doelen. Vragen over 'gezond' opgroeien en 'goed' opvoeden zijn waarde geladen, evenals de vraag welke kennis en vaardigheden jongeren in de 21e eeuw nodig hebben. Datzelfde geldt voor vragen over het 'waartoe' en 'waarom' van opvoeden en onderwijzen. Dit soort vragen kunnen empirisch benaderd worden door de diversiteit aan mogelijke antwoorden in kaart te brengen, maar ze vereisen ook theoretisch onderzoek naar de filosofische aspecten van deze vragen. Juist in een diverse samenleving – waarin normen en waarden niet als universeel kunnen worden aangenomen – is expliciete aandacht voor verborgen normativiteit en levensbeschouwing in het jeugddomein van groot belang.

Binnen dit hoofdthema worden de volgende onderzoeksthema's geadresseerd:

- Idealen, verwachtingen en waarden van jongeren en ouders
- Normen en waarden in pedagogische relaties
- 21st century skills
- Sociale identiteit

Samenhang tussen de thema's

Het uitgangspunt van de Kennisagenda is dat verschillende domeinen en specialismen rondom de jeugd meer met elkaar verbonden worden, vanuit het perspectief van de jeugd. De thema's in deze Kennisagenda zouden daarom ook niet los van elkaar moeten worden gezien. Verschillende thema's hangen met elkaar samen, vullen elkaar aan of overlappen elkaar. Zo kan bij veel thema's de vraag gesteld worden naar de implicaties voor gelijke kansen. Vragen die gaan over de wenselijkheid van het ontwikkelen van bepaalde kennis, vaardigheden en houdingen, zijn per definitie gerelateerd aan normen en waarden. En het functioneren van jeugdigen in verschillende contexten zoals gezin en school is onlosmakelijk verbonden aan diversiteit in achtergrond en levensvisies.

